

Stichting Jordaan Museum
www.jordaanmuseum.nl
info@jordaanmuseum.nl

DE JORDAAN VERTELT

ZO 30 APRIL
**TANTE RIEK
VOLKERS VERTELT**
ZO 21 MEI
DE OUDSTE GANGEN
ZO 25 JUNI
DR. ALETTA JACOBS

15.00-17.00
NOORDERSPEELTUIN
2DE LINDENDWARSSRAAT 10

Kaartjes € 8,- regulier; StadsPasHouders & Donateurs € 4,-
Te bestellen via website
jordaanmuseum.nl/tickets-voor-evenementen-in-jordaan/

Gemeente
Amsterdam

**TANTE RIEK VOLKERS-
VAN DER HOEK (1897-1993)
VERTELT
ZONDAG 30 APRIL
15.00-17.00 UUR**

In de jaren tachtig van de vorige eeuw zijn veel getuigenissen over het leven in de Jordaan vastgelegd op audio- en videobanden. Zo ook die van Riek Volkers-Van der Hoek, geboren in 1897. Volkers was een opmerkelijke verhalenvertelster.

Riek Volkers-Van der Hoek (1897-1993) groeide op in de kelderwoning Driehoekstraat 24. Zij vertelde over de offers die werden gebracht tijdens de havenstaking in 1903 - haar vader was havenarbeider en stakingsleider. Vastgelegd zijn ook de verhalen over Volkers' eerste dienstje, over het tulen mutsje, over het lot van alleenstaande moeders, over kindersterfte en over oproeren.

Anne van Delft organiseerde in de roerige jaren tachtig van de vorige eeuw verhalenfestivals. Hoe indrukwekkend die waren blijkt uit krantenartikelen over *Verhalen van water, werk en leven* (1988), waarin havenarbeiders vertelden over hun werk, baaien kielen en 'Peru-zalf' om rauwe schouders mee in te smeren.

Riek Volkers-Van der Hoek na de voorstelling *Verhalen van water, werk en leven*, 18 december 1988 in het Open Haven Museum dat was gevestigd in Passagiersterminal van de Koninklijke Nederlandsche Stoomvaart Maatschappij (KNSM).
Foto: Theo Veenboer

Tante Riek Volkers trad daar ook op. Zij vertelde met een actuele urgentie over haar leven, over honderd jaar arbeidersstrijd.

Anne van Delft doet verslag over deze voorstelling, over de geluiden en de verhalen in onze stad. Daarnaast worden filmfragmenten getoond van interviews die Mieke Krijger met Volkers maakte. Herman Volkers zal aan de hand van foto's uit het familiearchief herinneringen ophalen aan zijn grootmoeder.

**VAN POLDERLANDSCHAP
TOT STADSWIJK
ZONDAG 21 MEI
15.00-17.00 UUR**

Jaap Evert Abrahamse is oud-Jordaanbewoner en schreef het boek *De grote Uitleg van Amsterdam. Stadsontwikkeling in de zeventiende eeuw* (2010), een standaardwerk over de stadsontwikkeling in de Gouden Eeuw, toen ook de Jordaan ontstond. Abrahamse zal bestaande visies over de ontstaansgeschiedenis van onze wijk samenvatten. Daarbij zal hij vragen formuleren voor eventueel vervolgonderzoek, mede aan de hand van het manuscript van J.Z. Kannegieter (1892-1979), *De Jordaan* (1968)*.

*Dit manuscript is gedigitaliseerd door een werkgroep van het Jordaan Museum. Het e-boek kost € 17,50 en is te bestellen via: info@jordaanmuseum.nl

Werktekening Gangenproject 2014-2015. Detail uit kaart Balthasar Florisz, 1625. Ingekleurd zijn de gangen aan de Noordzijde van de Willemstraat, destijds de Goudsbloemgracht

104	102	100	98
106	108	94	96
110	92B		
Het Klooster			

Mieke Krijger verricht onderzoek naar gangen, bijvoorbeeld naar Het Klooster. Levert dit onderzoek bouwstenen op voor een goed beeld van de ontstaansgeschiedenis van onze wijk? Al tijdens haar onderzoek voor *Het Gangenproject - Willemstraat 22-110* ontstond de gedachte dat in het polderlandschap paden waren geweest die haaks stonden op de sloten en leidden naar de verspreid op de weren aanwezige tuinen, lijnbanen en 'timmerages' (woonhuizen, herbergen). Rond 1609 kochten ambachtslieden aangrenzende percelen, bebouwden en bewoonden die. Zo zullen paden zijn veranderd in gangen die met de aangrenzende bebouwing de voor de Jordaan zo kenmerkende forten vormden.

**DE PATIËNTEN VAN
DR. ALETTA JACOBS
ZONDAG 25 JUNI
15.00-17.00 UUR**

Gedurende veertien jaar hield dr. Aletta Jacobs (1854-1929), de eerste afgestudeerde vrouwelijke arts in Nederland, kosteloos spreekuur voor vrouwen en kinderen. Het eerste spreekuur op het adres Tichelstraat 40 zal op dinsdag 8 april 1890 zijn geweest. Jacobs ging ook op huisbezoek. Omdat destijds zo'n 82% van haar patiënten aan gangen woonde, begaf zij zich in 'het netwerk van gangen en dwarsgangen' achter de gevelwand. Op deze tochten nam zij Héléne Mercier (1839-1910) mee, die deze wereld nooit had betreden. Deze ging zich daarop inzetten voor de verbetering van de volkshuisvesting. Jacobs werkte mee aan de *Arbeidsenquette* van 1887 en gaf voorlichting over voorbehoedsmiddelen en de oorzaken van kindersterfte.

Prof. dr. Angélique Janssens van de Radbouduniversiteit, leidt onderzoeksprojecten naar *Doodsoorzaken in Amsterdam* (1854 - 1940). Janssens zal vertellen over haar onderzoek en de door ons verzamelde gegevens over de gezondheidssituatie uit Jacobs' tijd interpreteren en in context plaatsen.

Foto: J.H. Egenberger, Groninger Archieven

Wijde Gang, Willemstraat vnl: nr. 58 en 60. Foto: Het Leven, 1912, no. 17

De werkmansbode, 5 april 1890